Samenvatting advies/aanbeveling over baanmobiliteit en risicodekking partnerpensioen

De Stichting van de Arbeid heeft 18 juni 2010 een advies uitgebracht aan minister Donner van SZW over de gevolgen van baanmobiliteit voor het partnerpensioen. Tevens bevat dit advies aanbevelingen aan sociale partners en pensioenuitvoerders hoe zij verlies van partnerpensioen kunnen voorkomen. Want anders dan in het verleden kan het overstappen naar een nieuwe werkgever met een andere pensioenregeling risico's opleveren voor het partnerpensioen. Dit advies is tot stand gekomen in overleg met de pensioenkoepels en het Verbond van Verzekeraars.

Partnerpensioen en waardeoverdracht

De afgelopen 15 jaar heeft een verschuiving plaatsgevonden van een partnerpensioen op basis van opbouw naar een partnerpensioen op risicobasis. Een partnerpensioen op risicobasis heeft het karakter van een verzekering. Zolang de deelnemer actief is en de premie wordt betaald, zijn de nabestaanden bij overlijden verzekerd van een partnerpensioen. Wanneer de werknemer echter geen deelnemer meer is aan de pensioenregeling vervalt het recht op partnerpensioen. Bij uitdiensttreding en bij baanwisseling kan dat gebeuren omdat er geen waardeoverdracht heeft plaatsgevonden door een deel van het ouderdomspensioen in te ruilen voor partnerpensioen of omdat de deelnemer is overleden na baanwisseling maar voordat de uitruil heeft plaatsgevonden.

Waardeoverdracht kan echter niet altijd plaatsvinden. Immers, de Pensioenwet staat waardeoverdracht niet toe als de dekkingsgraad van een pensioenfonds onder de 100 is. Dat laatste was in 2009, als gevolg van de economische crisis, voor de meeste pensioenfondsen het geval. Er kunnen overigens voor pensioendeelnemers ook goede redenen zijn om niet te kiezen voor pensioenwaardeoverdracht. Het partnerpensioen is slechts één aspect dat van belang is om bij de afweging te betrekken, naast een aantal andere aspecten.

Standaardomruil in pensioenregeling voorkomt risico's

Het invoeren van een standaardomruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen bij beëindiging van het dienstverband - tenzij de deelnemer hiertegen expliciet bezwaar maakt – kan een effectief instrument zijn om verzekerd te blijven van een partnerpensioen bij baanwisseling. Bovendien voorkomt het problemen voor de nabestaande(n) van een werknemer die kort na een overstap naar een nieuwe werkgever komt te overlijden en de keuze voor een eventuele waardeoverdracht nog niet heeft gemaakt.

De Stichting van de Arbeid geeft de voorkeur aan een tijdelijke standaardomruil. Zij adviseert om deze mogelijkheid in de pensioenregelingen op te nemen. Het gaat om een tijdelijke, maximaal 24 maanden durende, standaardomruil van een deel ouderdomspensioen in partnerpensioen bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap. De omruil wordt na afloop van deze periode teruggedraaid, tenzij betrokkene de omruil expliciet wenst te continueren.

Dit arrangement leidt ertoe dat de onbedoelde risico's ingeval van overlijden in de eerste periode na de baanwisseling worden voorkomen. Ook wordt voorkomen dat na verloop van jaren sprake blijkt van een niet gewenste omruil. Terugruil naar ouderdomspensioen is immers in beginsel wel mogelijk maar leidt tot verlies aan ouderdomspensioen. Bovendien hebben de beide betrokken pensioenuitvoerders zo de tijd om betrokkene goed voor te lichten.